

**Biologisk mangfold
i Åsegarden skyte- og øvingsfelt,
Harstad kommune, Troms**

BM-rapport nr 48-2003

Dato: 20.1.2005

<p>Tittel: BM-rapport nr 48 (2003) Biologisk mangfold i Åsegarden skyte- og øvingsfelt, Harstad kommune, Troms</p>	<p>Emneord: Kartlegging, Biologisk mangfold, Naturtyper, Vilt, Røddlistearter, Forvaltningsråd, Åsegarden, Harstad</p>
<p>Prosjektansvarlig NINA: Karl-Birger Strann</p> <p>Prosjektkonsulenter: Vigdis Frivoll, Trond Johnsen og Knut Langeland (GIS)</p> <p>Norsk institutt for naturforskning (NINA) Polarmiljøsenteret N-9296 Tromsø Tlf: 77 75 04 00 Fax: 77 75 04 01</p>	<p>Dato: 20.1.2005</p>
<p>Oppdragsgiver: Forsvarsbygg, Divisjon Rådgivning, Kompetansesenter Miljø- og kulturminnevern Postboks 405, Sentrum, 0103 Oslo Prosjektnummer 2NM 7000807</p>	<p>Oppdragsreferanse Forsvarsbygg: Bjørn Arne Rukke (prosjektleder), Tlf.: 23 09 34 98 / (0510) Øyvind Andreassen Tlf: 23 09 51 50 / (0510) Thomas Olstad Tlf: 23 09 76 60 / (0510) Line S. Selvaag Tlf: 23 09 33 54 / (0510) Fax: 23 09 34 47</p>
<p>Sammendrag: Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) pålegger den enkelte sektor å gjennomføre kartlegging av biologisk mangfold innenfor sine ansvarsområder. Som en del av denne har Forsvaret utarbeidet en egen plan, <i>Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold</i>, som sammen med <i>Forsvarets handlingsplan for miljøvern (2002)</i> gir forutsetningene for gjennomføringen av prosjektet ”<i>Biologisk mangfold i Åsegarden skyte- og øvingsfelt</i>”. Kartleggingsarbeidet følger metodikken som er gitt i fire håndbøker utarbeidet av Direktoratet for naturforvaltning. Dette omfatter <i>naturtypekartlegging</i>, <i>viltkartlegging</i>, <i>ferskvannskartlegging</i> og <i>kartlegging av rødlistede arter</i>. Disse temaene blir så vurdert samlet ved en sammenveing slik at de viktigste områdene for biologisk mangfold i skyte- og øvingsfeltet identifiseres. Forsvaret har utarbeidet en egen kravspesifikasjon der det gis retningslinjer for gjennomføringen av arbeidet.</p> <p>Rapporten gir først en kort innføring i bakgrunn, lovverk samt internasjonale forpliktelser for ivaretagelse av biologisk mangfold i Norge. Deretter gis en kort beskrivelse av geografi og naturgrunnlag for Åsegarden skyte- og øvingsfelt.</p> <p>Prosjektet har identifisert fire naturtypelokaliteter og fire viltområder. 13 rødlistearter er påvist i skyte- og øvingsfeltet samt flere regionalt sjeldne karplanter. Ved sammenveingen er to områder vurdert som svært viktige (A) for biologisk mangfold. Det gis forvaltningsråd for hvert av de to områdene.</p> <p>Det er laget et kart for hvert av temaene naturtyper, vilt og rødlistede arter samt et <u>sammenveid statuskart</u> for biologisk mangfold. Kartene finnes i denne rapporten i målestokk 1:100 000, som separate blad i målestokk 1:5000 og som digitale kart. Kart som inneholder sårbar informasjon om rødlistearter og vilt er unntatt offentligheten og følger ikke rapporten, men er levert til Forsvarsbygg.</p> <p>Alle opplysninger om naturtyper, vilt, rødlistearter og en del karplanter er lagt inn i databaseverktøyet Natur2000. Digitale kartverk vil være tilgjengelig i Forsvarets informasjonssystem for eiendom, bygg og anlegg (FIS/EBA) og FMGTs kart- og katalogtjenester (FIS/BASIS). Samtlige UTM-referanser er presentert i kartdatum WGS84.</p>	

Summary:

Government proposition no. 42 (2000-2001) conducts each sector to carry through the mapping of biodiversity within their own administrative areas. The Ministry of Defense has worked out its own plan – *Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold*, which gives the conditions for carrying out the project "Mapping of biodiversity in Åsegarden military training area". Additionally, this project is a follow-up of the Ministry of Defense's environmental action plan (*Forsvarets miljøvernarbeid (2002)*).

The mapping follows the methods given in four different manuals which are worked out by the Directorate for Nature Management (DN). In Åsegarden military training area this comprises three different parts: mapping of *valuable habitats*, *wildlife* and *freshwater habitats*. In addition mapping of *redlisted species* is included. The Norwegian Defense Estates Agency has also worked out its own list of requirements wherein guidelines are given for the accomplishment of the work.

This report gives a brief introduction of both the general and legal background including international obligations for this project. Additionally, a brief description of geography and nature conditions in Åsegarden military training area is given.

The project has identified four valuable habitats and four areas with special qualities for wildlife. A total of 13 species listed on the Norwegian Redlist, are documented within the military training field. There are two areas identified on the status map. Advice is given on how to manage and maintain the biodiversity in these localities.

Maps showing the different topics are presented both in the report and digitally except for the maps containing classified information on redlisted and sensitive wildlife species. These maps are given directly to the Norwegian Defense Estates Agency. Finally, status maps are produced, summarizing the information on each of the biological themes.

All information obtained on the themes valuable habitats, wildlife, plants and species on the Norwegian Redlist are implemented in the database Natur2000. Digital maps will be available in the Ministry of Defense's information system for property, building and construction (FIS/EBA) and FMGT's map- and catalogue services (FIS/BASIS). All UTM-references are in WGS84 datum.

Forord

Denne rapporten er et ledd i oppfølgingen av *Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold*. Sektorhandlingsplanen utgjør forsvarssektorens bidrag til Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) *Biologisk mangfold – sektoransvar og samordning* (kapittel 5). Hovedhensikten med stortingsmeldingen er å sørge for en bærekraftig forvaltning av biologisk mangfold i norsk natur ved at det opprettes et nasjonalt kunnskapsbasert forvaltningssystem. I *Forsvarets handlingsplan for miljøvern* (2002) reflekteres de samme målene som sektorhandlingsplanen for biologisk mangfold.

For å følge opp målsetningene i de to handlingsplanene, er totalprosjektet *Oppfølging av Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold* igangsatt. I prosjektet skal blant annet naturverdier i alle områder der Forsvaret er hovedbruker kartlegges etter samme metodikk. I rapportene gis det forvaltningsråd for hvordan områder som er spesielt viktige for biologisk mangfold må forvaltes for at naturverdiene der skal opprettholdes. Rådene må i størst mulig grad etterleves for at Forsvaret i sine ulike aktiviteter skal oppfylle målsetningene satt i de to handlingsplanene nevnt over. Forvaltningsrådene må derfor innarbeides i skytefeltinstruksjer, flerbruksplaner og andre dokumenter og verktøy som er styrende for aktivitetene i feltene.

Med dette arbeidet ligger Forsvaret nasjonalt sett i front når det gjelder å kartlegge biologisk mangfold innen egen samfunnssektor. Forsvarsbyggs kompetansesenter for miljø- og kulturminnevern har prosjektledelsen for totalprosjektet, som har en planperiode fra 2001 til og med 2005. Ved henvendelse til kompetansesenteret vil man kunne få oversendt rapporter og kartverk samt utfyllende informasjon om forvaltning av kartlagte områder.

Helge Rohn
Administrerende direktør,
Forsvarsbygg

Innholdsfortegnelse

Forord	3
1. INNLEDNING	5
2. MATERIALE og METODER	6
2.1 Områdebeskrivelse.....	6
2.2 Datainnsamling	7
2.3 Naturtyper	7
2.4 Viltområder	8
2.5 Ferskvann	8
2.6 Marine områder.....	8
2.7 Røddlistearter	8
2.8 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold	9
2.9 Ulike aktiviteter og deres påvirkning av miljøet.....	10
2.10 Database og kart.....	11
3. RESULTATER	12
3.1 Naturtyper	12
3.2 Viltområder	14
3.3 Ferskvann	15
3.4 Røddlistearter	15
3.4.1 Nasjonalt rødlistede planter og lav	15
3.4.2 Nasjonalt rødlistede virveldyr	15
3.5 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold	17
3.5.1 De enkelte forvaltningsråd.....	18
3.5.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd	18
4. LITTERATUR	21

Vedlegg:

Vedlegg 1. Naturtypekart

Vedlegg 2. Viltområdekart

Vedlegg 3. Statuskart Biologisk mangfold (sammenveide områder)

Forsidebilde: Sangsvana bruker vannene i Åsegarden i trekktida. Foto: Karl-Birger Strann ©

1. INNLEDNING

Stortingsmelding nr. 42 (2000-2001) *Biologisk mangfold – Sektoransvar og samordning* forplikter den enkelte sektor å på en best mulig måte skal ivareta hensynet til biologisk mangfold i sitt forvaltningsområde. Forsvaret har utarbeidet sin egen forvaltningsplan – *Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold* – (kapittel 5 i stortingsmeldingen) en plan som danner grunnlaget for etatens eget arbeid i oppfølgingen av stortingsmeldingen. I *Forsvarets handlingsplan for miljøvern* (Forsvarsdepartementet 2002) reflekteres de samme målene som skisseres i sektorhandlingsplanen for biologisk mangfold. For å følge opp de to handlingsplanene har Forsvaret igangsatt et totalprosjekt *Oppfølging av Forsvarets sektorhandlingsplan for biologisk mangfold* som innehar en rekke delprosjekt, deriblant delprosjektet Kartlegging av biologisk mangfold. Forsvarsbygg, Divisjon Rådgivning, Kompetansesenter Miljø- og kulturminnevern, har prosjektledelsen for totalprosjektet som skal bidra til at Forsvaret gjennomfører en tilfredsstillende kartlegging av biologisk mangfold i de områder som Forsvaret er hovedbruker i.

Forekomsten av biologisk mangfold er knyttet til ulike naturtyper og er ikke statisk, men en dynamisk prosess – noen arter virker å være stabile i et leveområde mens andre arter kan forsvinne eller nye dukker opp. Hvilke prosesser som styrer denne dynamikken vet man ikke alltid, men i de siste tiårene er det mer og mer klart at det særlig er menneskelige faktorer som påvirker dette – enten direkte eller indirekte. Særlig har ulike arealinngrep i stadig økende grad påvirket leveområder for planter og dyr. En god kartlegging av biologisk mangfold og deres leveområder (naturtyper) vil forbedre våre muligheter for å sikre en forsvarlig forvaltning av fauna og flora i framtida.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) har utarbeidet et sett håndbøker som støtte og veiledning til det utfordrende arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold:

DN-håndbok 11 (1996 – revidert 2000)	Viltkartlegging
DN-håndbok 13 (1999)	Kartlegging av naturtyper
DN-håndbok 15 (2000)	Kartlegging i ferskvann
DN-håndbok 19 (2001)	Kartlegging av marint biologisk mangfold

Videre har DN utarbeidet en liste over truede og sjeldne arter i Norge – *Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998* (DN 1999a). I Forsvarets egen kravspesifikasjon for kartlegging av biologisk mangfold (Forsvarsbygg 2002a) ligger alle disse ovennevnte publikasjoner innbakt. Videre er det brukt Fremstad & Moen (2001) som grunnlag ved innlegging av korrekte vegetasjonstyper i Natur2000.

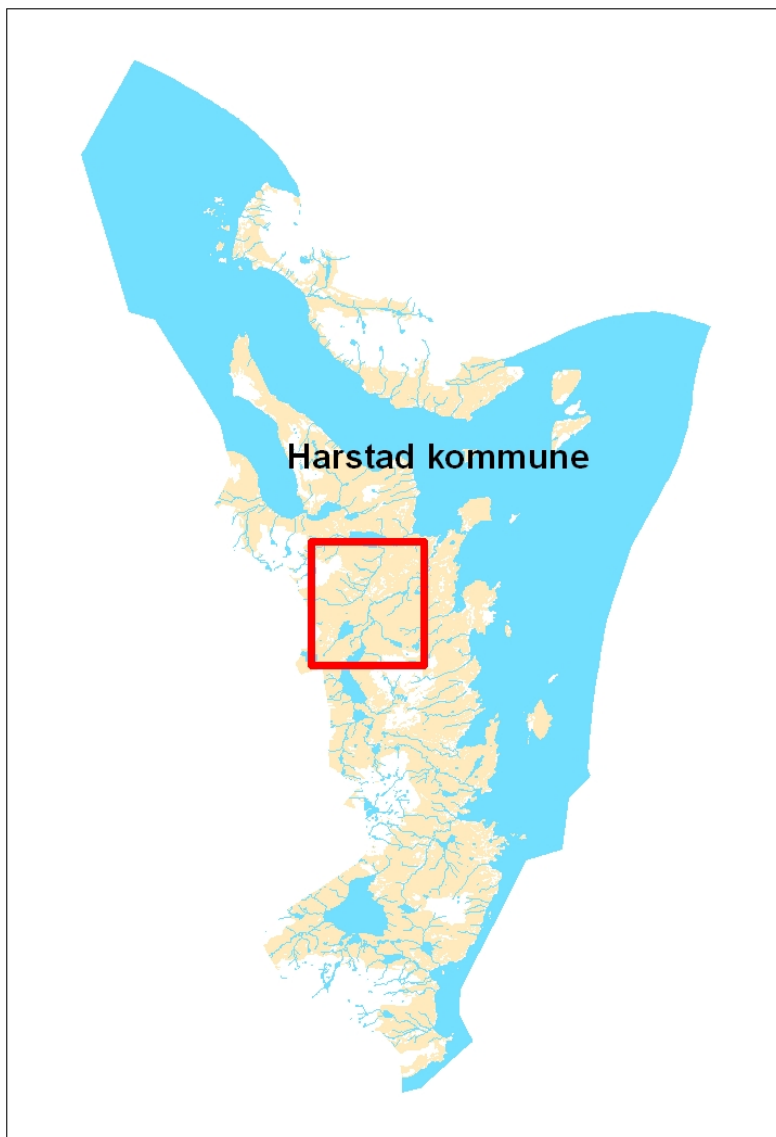
Denne rapporten tar for seg det biologiske mangfoldet i Åsegarden skyte- og øvingsfelt i Harstad kommune, Troms. Rapporten er en sammenstilling av eksisterende informasjon og nyere kartlegging gjort i forbindelse med denne rapportfremstillingen.

2. MATERIALE og METODER

2.1 Områdebeskrivelse

Åsegarden skyte- og øvingsfelt ligger i direkte tilknytning til Åsegarden leir som ligger 3-4 km fra Harstad vestover langs riksvei 850. Hoveddelen av feltet ligger sør for riksveien med to mindre områder nord for veien. Geologien domineres av morenejord som i all hovedsak dekker hele dalbunnen fra Kvæfjord og østover til Harstad. Dalbunnen dekkes av store myrområder, noen mellomstore vann samt frodig løvskog i liene.

Åsegarden ble brukt av Brigaden i Nord-Norge fram til for noen få år siden da leiren ble lagt ned. Nå brukes området kun tidvis av Alliert treningscenter og Kystjegerne. Med unntak av et mindre område som er eid av Forsvaret leies hovedparten av Åsegardens arealer fra private grunneiere.

Figur 1. Åsegarden skyte- og øvingsfelt ligger i Harstad kommune i Troms.

2.2 Datainnsamling

Framgangsmåten for innsamling av opplysninger om biologisk mangfold er følgende:

- Søk i litteratur
- Søk i databaser (Tromsø Museum og Botanisk Museum i Oslo)
- Intervju med lokalkjente (i Forsvaret og sivilt)
- Kvalitetssikring og kontroll av opplysninger innhentet fra lokalkjente
- Feltregistreringer

I arbeidet med datainnsamlingen i Åsegarden skyte- og øvingsfelt har det vært et samarbeid med både Harstad kommune og med personell fra Forsvarsbygg Forvaltningsstøtte i Harstad. Begge etatene har bidratt med opplysninger om eventuelle datasett foreligger fra områdene i og rundt Åsegarden. Denne informasjonen avdekket at det forelå en del begrensede undersøkelser av biologisk mangfold innenfor utredningsområdet. Særlig gjelder dette innen vegetasjon. Det foreligger ikke egen rapport fra dette området og det er ikke påvist spesielle botaniske kvaliteter her (pers medd. Øystein Normann, botaniker). Den viktigste informasjonstilgangen vært data innsamlet av NINAs egen stab gjennom feltarbeid. Eldre observasjoner og kjennskap til viktige naturtyper har vært nyttige i planlegging og gjennomføring av kartleggingsarbeidet. Det forelå også noen NINA-registreringer av fugl fra deler av området sommeren 2002. Disse er også innarbeidet i rapporten. Kommunens eget viltkart var til dels svært grovt og hadde kun begrenset verdi for kartleggingen.

Det har vært nødvendig å gjennomføre en del nyregistreringer i deler av området for å kunne gi en bedre totalvurdering av dets biologiske kvaliteter. Dette arbeidet ble i all hovedsak gjennomført våren og sommeren 2003. For å fange opp ulike arter var det nødvendig å spre feltinnsatsen utover både vår- og sommermånedene. De siste faunaregistreringene ble derfor gjennomført primo august 2003. Det ble også gjennomført en del botaniske registreringer i forbindelse med naturtyperegistreringene hovedsakelig i juli og august 2003.

2.3 Naturtyper

En sentral del av arbeidet med kartlegging av biologisk mangfold er å kartlegge forekomsten av ulike naturtyper. DN har lagd ei velegnet håndbok (Håndbok 13 - Kartlegging av naturtyper) som på en grei måte beskriver framgangsmåte og inndeling av 56 prioriterte naturtyper.

Videre kategoriseres naturtypene etter tre grader av viktighet:

Svært viktige naturtyper	(A-områder)
Viktige naturtyper	(B-områder)
Lokalt viktige naturtyper	(C-områder)

Kriteriene for denne inndelingen er beskrevet i håndboka. Verdisettingen påvirkes av faktorer som areal, tilstand og forekomst av sjeldne og truede arter (rødlistearter). Innehar et område forekomster av rødlistearter med status truet, sjelden eller sårbar, vil områdene oppnå høyeste verdi (A).

2.4 Viltområder

Viltkartleggingen har fulgt DN-håndbok nr 11. All tilgjengelig informasjon fra Fylkesmannen i Troms og Harstad kommune er innhentet og sjekket ut i felt. Videre er det innhentet informasjon fra lokalkjente og ikke minst fra personell i Forsvaret (skytefeltleder og andre offiserer med fartstid i skyte- og øvingsfeltet). De fleste av disse opplysningene er også sjekket ut i felt. Viktige funksjonsområder for viltet som hekkelokaliteter, spillplasser, vinter-/sommerbeiteområder og/eller kalvingsplasser for elg sammenstilles på kart. De ulike funksjonsområdene vektet på en skala fra 1 til 5. Etter en samlet vurdering av vektsum presenteres så *Prioriterte viltområder* inndelt i lokalt viktige, viktige eller svært viktige områder.

2.5 Ferskvann

Ut fra beskrivelsen i DN-håndbok nr. 15 er det tre hovedkrav som stilles for at et gitt område vil kunne plasseres inn i *Prioriterte lokaliteter*. Disse er:

- a) Lokaliteter som innehar fiskestammer som ikke er påvirket av utsatte arter.
- b) Særlig viktige områder (nøkkelområder) med opprinnelige plante- og dyresamfunn. Dette vil kunne omfatte mange uregulerte og/eller lite regulerte vannlokaliteter.
- c) Lokaliteter med viktige bestander av ferskvannsfisk.

Videre er det lagt vekt på å undersøke en del fisketomme vann/tjern i området.

2.6 Marine områder

Åsegarden skyte- og øvingsfelt inneholder ikke marine områder. Denne naturtypen omhandles derfor ikke i denne rapporten.

2.7 Røddlistearter

I kartleggingen av biologisk mangfold inngår registrering av forekomst av røddlistearter som en viktig del. I dette arbeidet er den nyeste rødlista som er utarbeidet i Norge, fulgt – *Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998* (DN 1999a). I røddlisterapporten er artene delt inn i grupper etter grad av truethet. Denne inndelingen presenteres nedenfor og grad av truethet vil bli presentert ved artsgjennomgangen videre i rapporten. Videre er det også tatt inn vurderinger av de arter som står på både den norske og den nordiske ansvarslista. Dette er arter som Norge har en høy prosentandel av i forhold til Europas totale bestand. For fugl og pattedyr vil dette si mer enn 25 % av den Europeiske bestanden. Disse artene gis automatisk en høy viltvekting.

Kategori **Kode** **Engelsk kategori**

Utryddet ***Ex (Extinct)***

Dette omfatter arter som ikke lenger forekommer i Norge som reproduserende arter. Normalt omfatter dette arter som er utryddet for mer enn 50 år siden – arter som har forsvunnet i løpet av de siste 50 årene får koden Ex?.

Direkte truet ***E (Endangered)***

Dette omfatter arter som er direkte truet og som står i fare for å forsvinne i nærmeste framtid dersom den negative utviklingen fortsetter.

Sårbar ***V (Vulnerable)***

Dette omfatter arter som er i sterk tilbakegang og som kan gå over i kategorien *Direkte truet* hvis tilbakegangen fortsetter.

Sjelden ***R (Rare)***

Dette omfatter sjeldne arter som ikke er direkte truet eller sårbare, men som likevel er utsatt fordi de har små bestander eller en spredt og sparsom utbredelse i Norge.

Hensynskrevende ***DC(Declining, care demanding)***

Dette omfatter arter som ikke kommer inn under de tre foregående kategoriene, men som på grunn av en klar tilbakegang fordrer spesielle hensyn og forvaltningstiltak.

Bør overvåkes ***DM (Declining, monitoring needed)***

Dette omfatter arter som har gått tilbake, men som ikke regnes som truet. Disse artene bør overvåkes for å avdekke om situasjonen fortsatt forverres.

2.8 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

Når datainnsamlingen er gjennomført, dvs. når elementene naturtyper, viltområder, ferskvannslokaliteter og forekomst av rødlistearter er ferdigstilt, har vi det datamateriale som er nødvendig for å presentere *Sammenveide områder*. Dette er da de *viktigste påviste områdene for biologisk mangfold* i skyte- og øvingsfeltet. Disse områdene er igjen delt inn i tre kategorier:

Svært viktige områder - *Verdi A*

Viktige områder - *Verdi B*

Lokalt viktige områder - *Verdi C*

En sammenveining betyr ikke nødvendigvis at et område som har flere C- og B-verdier vil bli gradert opp til et A-område. Skjønn basert på lokal kunnskap om naturtyper og ikke minst arters forekomst og truethet lokalt og regionalt, vil her spille sterkt inn i vektingen. I tillegg er det viktig å forholde seg til naturtypens eller artens status på nasjonalt plan, selv om en art ikke er rødlistet for øyeblikket.

Forekomsten av rødlistearter vil umiddelbart slå ut på verdien av et område ettersom slike arter skal tillegges stor vekt med hensyn på ivaretagelse av leveområder for disse.

2.9 Ulike aktiviteter og deres påvirkning av miljøet

Forsvaret gjennomfører ulike bruk av hele eller deler av sine øvingsområder. For naturtypene som sådan er det hovedsakelig motorisert ferdsel og hogst/nedkjøring av skog som gir de største skadene. Personell i terrenget kan i mange tilfeller umiddelbart være mer skadelig på vilt i hekketida enn ferdsel med kjøretøy, men disse sistnevnte kan ha en større negativ effekt på lang sikt. Dette kan være tilfelle hvis en kjører gjennom myr og våtmark og kjøresporene drenerer vannet i nye retninger. I en del tilfeller kan dette føre til at vannbalansen endres. Slike endringer kan ha stor negativ betydning på sikt både for planter og dyr.

Gjennom sektoransvaret pålegges Forsvaret å ivareta biologisk mangfold innen egne områder. Dette betyr at Forsvaret må instruere eget personell om ferdsel og atferd innenfor sitt ansvarsområde. Personell i terrenget vil kunne gi forstyrrelser i yngle-/hekketida og bør på noen sårbare steder begrenses i april til august, mens det kan være fri ferdsel i de samme områdene resten av året. På samme vis kan kjøring i terrenget også periodiseres. Kjøretøy kan kjøre i et våtmarksområde hvis det er tele og snødekke i vinterhalvåret, men bør holdes helt ute i sommerhalvåret siden kjøringen kan påføre naturen stor skade. Dette er skader som nesten er irreversible eller som det vil ta lang tid å restituere ved naturlig gjengroing.

Varigheten av de ulike aktivitetene har også betydning for effekten på biologisk mangfold. For eksempel vil personellopphold i ett område over dager ha større negativ effekt på hekkende fugl enn personell som kun passerer gjennom området. Arter som lom og en rekke rovfuglarter er særlig sårbare i rugetida ettersom de lett forlater eggene ubeskyttede når mennesker nærmer seg hekkeplassen. Eggene kan da tas av eggrøvere som ravn eller kråker, eller fostrene i eggene kan fryse i hjel hvis værforholdene er ugunstige.

For Åsegarden skyte- og øvingsfelt skjer det også en sivil påvirkning fra ferdsel som friluftsliv, jakt, fiske og bærplukking og ikke minst gjennom hogst av skog. Det er uten tvil hogsten av skog som utgjør de største negative påvirkningene av det biologiske mangfoldet gjennom sin sterke endring av større arealer. Friluftaktiviteten kan på lik måte som ferdsel av militært personell, ha uheldige effekter særlig på vilt i spesielle tider av året (hekketida for fugl eller kalvingstida for elg).

Rapporten gir et antall forvaltningsråd til de identifiserte områdene som er viktige for biologisk mangfold. Det er viktig at disse rådene følges opp av Forsvaret. Dette for å sikre at målet med sektoransvaret blir imøtekommet.

Nedenfor listes opp en rekke aktiviteter som kan påvirke biologisk mangfold i et skyte- eller øvingsfelt. Denne listen er ikke helt fullstendig, men presenterer mange av de viktigste aktivitetene som kan påvirke naturmiljøet og det iboende biologiske mangfoldet.

Militær aktivitet

- Nedbygging av areal til veg, standplass eller faste installasjoner. *Tap av areal.*
- Masseuruttak. *Tap av habitat (leveområde), terrengslitasje, endrede fysiske og/eller kjemiske forhold.*
- Drenering/gjenfylling/massedeponi. *Tap av habitat, endring av fysiske og/eller kjemiske forhold.*
- Personell til fots i forbindelse med øvelser. *Stress av vilt, slitasje og støy.*
- Bivuakking. *Terrengslitasje, støy, avfall, forurensing, stress av vilt.*

- Kjøring i terreng med beltekjøretøy eller hjulgående kjøretøy. *Kjørespor, støy, forurensing.*
- Landgang med fartøy (landgangs- eller amfibie). *Kjørespor, landgangsramper, støy, forurensing.*
- Skyting lette våpen. *Støy, ammunisjonsrester, forurensing.*
- Skyting med tyngre våpen. *Nedslagsskader, støy, trykkbølger, brann, forurensing, ammunisjonsrester.*
- Bombeøvelser. *Nedslagsskader, trykkbølger, støy, brann, forurensing.*
- Sprengninger. *Sprengningsskader terreng, trykkbølger, støy, forurensing.*
- Flyging med jagerfly eller helikopter. *Støy, lufttrykk, forurensing (helikopterlandinger).*
- Mobile installasjoner (feltskyehus, feltkjøkken, kommandoplasser med mer). *Støy, slitasje, kjørespor.*

Sivile aktiviteter

- Skogbruk. Den inngåtte avtalen mellom Forsvaret og Statskog SF om forvaltning av Forsvarets skoger (Forsvarsbygg 2002b revidert 18.3.2004) omfatter mer enn de miljøkrav som legges til grunn i *Levende skog*-standarden. I denne avtalen skal miljøhensyn og militære hensyn gå foran hensyn til økonomisk resultat. Her framgår det at alle verdisatte områder (A, B og C) skal unntas for ordinær skogsdrift og at *Levende skog*-standarder med ytterligere skjerpelser skal etterleves for øvrige områder.
- Beiting. *Terrengslitasje.*
- Gjengroing. *Tap av habitat og oppflising (habitatfragmentering) av habitat (leveområder).*
- Jordbruksaktivitet. *Tap av habitat, oppflising av habitat.*
- Opphør av landbruk. *Tap av habitat, oppflising av habitat.*
- Friluftsliv. *Terrengslitasje, forstyrrelser.*

2.10 Database og kart

Alle registreringer av naturtyper, viltområder og artsobservasjoner er lagt inn i databasen Natur2000 (GND Naturkart AS). Kartene finnes i målestokkene 1:30 000 (vedlegg til rapporten) og 1:5 000 (separate kartblad oppbevart i Forsvarsbygg) og er laget i ArcGIS. Digitale kartverk finnes i Forsvarets informasjonssystem for eiendom, bygg og anlegg (FIS/EBA), samt FMGTs kart og katalogtjenester (FIS/BASIS).

Følgende kart er vedlagt rapporten:

- Naturtyper
- Prioriterte viltområder
- Statuskart biologisk mangfold. Sammenveide naturverdier.

Kart som inneholder sårbar informasjon om rødlistearter og vilt er unntatt offentligheten og følger ikke rapporten, men er levert til Forsvarsbygg.

3. RESULTATER

3.1 Naturtyper

Feltarbeidet med naturtypene ble i all hovedsak gjennomført på sommeren 2003. Et mindre område ble undersøkt av NINA på ettersommeren 2002. Innenfor Åsegarden skyte- og øvingsfelt ble det påvist totalt fire naturtypelokaliteter. Av disse har to områder A-verdi og de resterende to har fått C-verdi. Områdene er vist i vedlegg 1. Samtlige opplysninger knyttet til naturtypeverdiene er lagt inn i databaseverktøyet Natur2000. Harstad kommune har gjennomført en del naturtypekartlegging og våre undersøkelser ble lagt inn som nye, fortløpende nummer i Natur2000.

Lokalitet	286 Almenningsmyra
Natur 2000	190110286
Naturtype	Intakt lavlandsmyr
Naturtypekode	A01
Verdisetting	C
Høyde over havet (m)	123
Areal (daa)	749,0
Besøkt dato	4.6.2002
UTM (WGS84)	33W WS 565 307

Lokaliteten er ei større myr som ligger nordøst for Tennvatnet. Myra har en del variasjon med øyer av løvskog og noen dammer og tjern i nordenden. Lokaliteten er viktig først og fremst som hekkeområde for flere fuglearter, men her finnes også frosk og flere arter øyenstikkere knyttet til dammene i den nordlige delen av området. De to vanligste artene var blå vannymfe (*Coenagrion hastulatum*) og vanlig øyenstikker (*Aeshna juncea*). Denne type myrområder er i stor grad drenert og dyrket opp i denne delen av Harstad og det er viktig å ta vare på en slik opprinnelig sentral naturtype med sitt biologiske mangfold. Diversitet og tetthet av de påviste artene gir likevel lokaliteten kun lokal verdi.

Lokalitet	289 Bergselva og Myran
Natur 2000	190110289
Naturtype	Intakt lavlandsmyr med meanderende elv
Naturtypekode	A01 + E03
Verdisetting	C
Høyde over havet (m)	125
Areal (daa)	681,0
Besøkt dato	5.6.2002
UTM (WGS84)	33W WS 575 305

Denne lokaliteten består av et myrkompleks med ei meanderende elv (Bergselva) med stedvis rik kantvegetasjon i form av flommarksskog og bjørkeskog. Elva meanderer sterkt i deler av området og her vokser det kratt av vier og hegg. Det intakte meanderpartiet samt den forholdsvis rike spurvefuglefaunaen gir området lokal verdi.

Lokalitet	290 Tennvatnet
Natur 2000	190110290
Naturtype	Andre viktige forekomster (ferskvann)
Naturtypekode	H01
Verdisetting	A
Høyde over havet (m)	123
Areal (daa)	423,9
Besøkt dato	5.6.2002
UTM (WGS84)	33W WS 564 300

Lokaliteten består av de østre delene av Tennvatnet med bukter og vikar med starrbelter. Området er særlig viktig som hekke- og trekkområde for en rekke vannfuglarter som smålom (hensynskrevende), storlom (hensynskrevende), stjørtand (sjelden) og bergand (bør overvåkes). Det er også et viktig vann i skogs- og kulturlandskapet for blant annet elg. Forekomsten av en større innsjø med rike vegetasjonsbelter og flere rødlistearter gjør at området vurderes til å være svært viktig.

Lokalitet	291 Sæterelva
Natur 2000	190110291
Naturtype	Bjørkeskog med høgstauder
Naturtypekode	F04
Verdisetting	A
Høyde over havet (m)	90-110
Areal (daa)	249,1
Besøkt dato	4.6.2002
UTM (WGS84)	33W WS 577 328

Denne lokaliteten er en gammel og grovvokst høgstaude bjørkeskog langs deler av Sæterelva. Deler av denne skogen er treslagskiftet med gran, særlig i lia på østsiden av elva, men fremdeles finnes her betydelige kvaliteter i den gamle og grove løvskogen. Deler av skogbunnen domineres av frodig undervegetasjon med arter som strutseving og en rekke andre høgstauder som turt og mjødur. Det vokser en del hegg langs deler av elva. Det er påvist hekkende dvergspett (hensynskrevende) i denne skogen. Forekomsten av et relativt intakt skogsområde med rik fauna inkludert forekomst av rødlistearter gjør at området vurderes til å være svært viktig.

3.2 Viltområder

I Åsegarden skyte- og øvingsfelt ble det påvist fire viltområder som følger samme avgrensninger som naturtypene over. To av områdene er vurdert til å være svært viktig (A). De siste to har fått verdi lokalt viktig (C). De verdisatte områdene er vist i vedlegg 2.

Prioritert viltområde 1 Almenningsmyra

Verdisetting	C
Høyde over havet (m)	123
Areal (daa)	749,0
Besøkt dato	4.6.2002
UTM (WGS84)	33W WS 565 307

Lokaliteten er et viktig hekkeområde for en rekke vadefuglarter samt andre våtmarkstilknyttede arter av spurvefugl. Størst tetthet ble påvist hos arter som rødstilk, enkeltbekkasin og fiskemåse. Blant de andre artene var det flest hekkende par av løvsanger, heipiplerke og blåstrupe. Lokaliteten er et av få gjenværende typeområder (intakte lavlandsmyrer) i Harstadregionen som fremdeles innehar en relativt intakt fauna som er representativt for denne myrtypen.

Prioritert viltområde 2 Bergselva og Myran

Verdisetting	C
Høyde over havet (m)	125
Areal (daa)	681,0
Besøkt dato	5.6.2002
UTM (WGS84)	33W WS 575 305

Lokaliteten har en rik fuglefauna dominert av spurvefugl i store tettheter. Særlig kantskogene langs selve Bergselva er viktig som hekkeområde og hele området er et lokalt viktig leveområde for mange fuglearter. Her ble påvist særlige store tettheter av spurvefugl som sivsanger, blåstrupe og hagesanger.

Prioritert viltområde 3 Tennvatnet

Verdisetting	A
Høyde over havet (m)	123
Areal (daa)	423,9
Besøkt dato	5.6.2002
UTM (WGS84)	33W WS 564 300

Lokaliteten er et svært viktig viltområde med mange hekkende arter vannfugl. Flere rødlistearter er påvist hekkende her, blant annet storlom (hensynskrevende), stjertand (sjelden) samt flere andre arter andefugl. Selv om ikke alle de observerte artene har reiret innenfor selve arealet til skyte- og øvingsfeltet, brukes områdene innenfor som beite- og oppvekstområde for ungene. Diversiteten av vannfugl er høy og Tennvatnet er et av de viktigste ferskvannsområdene for fugl i denne delen av Harstad kommune.

Prioritert viltområde	4 Sæterelva
Verdisetting	A
Høyde over havet (m)	123
Areal (daa)	249,1
Besøkt dato	4.6.2002
UTM (WGS84)	33W WS 577 328

Denne lokaliteten er et svært viktig viltområde. Dette gjelder særlig for fugl der en rekke arter spurvefugl og den rødlistede dvergspetten (hensynskrevende) er påvist hekkende. Dette skogsområdet er også viktig for elgtrekket som går over eidet mellom Ervika og Åsegarden-området. Tidvis brukes også området som jaktområde for hønsehauk (sårbar).

3.3 Ferskvann

Åsegarden skyte- og øvingsfelt har flere ferskvannslokaliteter. Det er ikke utpekt *prioriterte ferskvannslokaliteter* i skyte- og øvingsfeltet med utgangspunkt i de krav som stilles i DN-Håndbok nr. 15. Vann og/eller tjern er imidlertid med i verdisettingen innenfor *naturtyper* og *viltområder*. I så måte vil noen lokaliteter likevel bli verdsatt som A, B eller C-områder innenfor disse enhetene.

3.4 Rødlistearter

Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998 (DN1999a) danner grunnlaget for kartleggingen av sjeldne og truede arter innenfor skyte- og øvingsfeltet. Kartleggingsarbeidet har påvist 13 rødlistearter innenfor Åsegarden skyte- og øvingsfelt. Disse er fordelt på 12 *fuglearter* og en *pattedyrart*.

3.4.1 Nasjonalt rødlistede planter og lav

Det er ikke påvist rødlistede eller sjeldne planter innenfor skyte- og øvingsfeltet.

3.4.2 Nasjonalt rødlistede virveldyr

FUGLER

Hønsehauk (*Accipiter gentilis*). *Sårbar*. Arten hekker flere steder like utenfor grensen til skyte- og øvingsfeltet, men bruker områder som ligger innefor skyte- og øvingsfeltet som regelmessige jaktområder.

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*). *Sjelden*. Arten hekker innenfor skyte- og øvingsfeltet.

- Stjertand (*Anas acuta*). *Sjelden*. Arten hekker fåtallig i flere av vannene i området, men er ikke påvist hekkende i Tennvatnet.
- Sangsvane (*Cygnus cygnus*). *Sjelden*. Arten observeres av og til innenfor skyte- og øvingsfeltet i trekktiden.
- Smålom (*Gavia stellata*). *Hensynskrevende*. Arten hekker fåtallig på en del vann utenfor skyte- og øvingsfeltet. Arten bruker også Tennvatnet som rasteplass under vår- og høsttrekket.
- Storlom (*Gavia arctica*). *Hensynskrevende*. Arten hekker fåtallig på Tennvatnet. Flere individ bruker også lokaliteten som trekkområde.
- Havørn (*Haliaeetus albicilla*). *Hensynskrevende*. Arten observeres på streif innenfor skyte- og øvingsfeltet gjennom hele året.
- Dvergspett (*Dendrocopus minor*). *Hensynskrevende*. Arten hekker fåtallig i gammel løvskog i skyte- og øvingsfeltet.
- Svartand (*Melanitta nigra*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig på vårtrekket og hekker i mindre antall innenfor skyte- og øvingsfeltet. På ettersommeren myter mindre flokker på flere vann i området.
- Sjørørre (*Melanitta fusca*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig på vårtrekket, men er ikke påvist hekkende. På ettersommeren myter mindre flokker på flere vann i området også innenfor skyte- og øvingsfeltet.
- Bergand (*Aythya marila*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer fåtallig under vårtrekket innenfor skyte- og øvingsfeltet.
- Havelle (*Clangula hyemalis*). *Bør overvåkes*. Arten opptrer regelmessig under vårtrekket, og hekker sannsynligvis i høyereliggende vatn utenfor skyte- og øvingsfeltet.

PATTEDYR

- Oter (*Lutra lutra*). *Bør overvåkes*. Ett individ ble observert i Tennvatnet 5.6.2002. Arten streifer i området i sommerhalvåret.

*Stjertanda er en av de rødlistede artene som bruker Tennvatnet under trekket.
Foto: Karl-Birger Strann ©.*

3.5 Sammenveide områder – viktige områder for biologisk mangfold

Med grunnlag i dataene fra delementene *naturtyper*, *viltområder* og *rødlistearter* er sammenveide områder presentert – d.v.s. de områdene som er vurdert som spesielt viktige områder for biologisk mangfold innenfor skyte- og øvingsfeltet. Disse områdene er igjen delt inn i tre viktighetskategorier på samme måte som inndelingen av naturtypene og viltområdene:

- A – Svært viktige**
- B – Viktige**
- C – Lokalt viktige**

Det er påvist totalt to områder som er spesielt viktige for biologisk mangfold. Begge er gitt verdi A – **svært viktig område for biologisk mangfold**. Området er vist i vedlegg 3. I tillegg finnes det et svært viktig viltområde med en art som er unntatt offentlighet (jfr. paragraf 6.2 i DN Håndbok 11). I samråd med Fylkesmannen i Troms er dette området ikke vist på kartet for prioriterte viltområder. Imidlertid sitter MIKU, Forsvarsbygg på denne informasjonen gjennom at disse data er presentert på viltfunksjons- og rødlistekartene som begge er levert separate til MIKU. Denne informasjonen vil kunne innhentes om det er aktuelt med arealinngrep i skyte- og øvingsfeltet.

3.5.1 De enkelte forvaltningsråd

Militær trening. Det er gitt råd om hvilke begrensinger som bør gjennomføres på militær trening/aktivitet for de områdene som er identifisert til A, B eller C-områder. Dette gjelder blant annet for personell til fots og ferdsel med kjøretøy i terrenget. Ettersom Åsegarden nå brukes av Alliert treningscenter og av Kystjegerne er det viktig at det i planleggingen og gjennomføring av trening i Åsegarden tas særlige hensyn til de påviste BM-områdene. Det er særlig viktig å unngå barmarkskjøring og annen kjøring som kan ødelegge vegetasjonsdekke og skog i disse arealene.

Skogbruk. Det er gitt forslag til forvaltning av de skogsområdene som er identifisert til A, B eller C-områder. Det foreligger en egen avtale (se avsnitt 2.9) mellom Forsvaret og Statskog om forvaltning av Forsvarets egne skogseiendommer. Arealene på Åsegarden er delvis privateid og delvis eid av Forsvaret. I rapporten presenteres imidlertid forvaltningsråd for de privateide arealene på lik linje med de delene av skyte- og øvingsfeltet som Forsvaret eier. Det blir altså ikke presentert forskjellige råd for eid og leid grunn.

Andre aktiviteter. Planlagte inngrep som faller inn under militær infrastruktur (veier, bygninger o.s.v.) innenfor skyte- og øvingsfeltet, må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Masseuttak, grøfting og/eller gjenfyllinger vil kunne ha stor negativ innvirkning på biologisk mangfold enten direkte gjennom inngrepet eller indirekte gjennom langtidseffekter av negativ art. Et eksempel kan være en grøfting som langsomt drenerer et større våtmarkssystem som ikke er direkte berørt av selve grøftingen. Slike effekter kan ha like stor negativ innvirkning på biologisk mangfold som et direkte arealinngrep i selve leveområdet/naturtypen.

Under det enkelte sammenveide området vil det bli gitt forvaltningsråd for de aktuelle temaene som er nevnt ovenfor.

3.5.2 Beskrivelse av sammenveide områder med forvaltningsråd

Nedenfor følger beskrivelse av de sammenveide områdene som er identifisert i dette arbeidet. Områdene er vist i vedlegg 3.

Lokalitet	1 Sæterelva
Verdisetting	A
Areal(daa)	249,1

Denne lokaliteten er svært viktig for biologisk mangfold fordi den har en rik og frodig høgstaude bjørkeskog med et variert fugleliv. Selv om deler av det opprinnelige løvskogsarealet er ødelagt av treslagskifte, så er det gjenværende arealet så vidt stort og med så mange kvaliteter at det er verdisatt som et svært viktig område for biologisk mangfold.

Forvaltningsråd:

Den gjenværende storstammete bjørkeskogen må ikke hogges.

Det må ikke kjøres med motoriserte kjøretøyer utenom perioder med solid tele og snødekke.

Ferdsel av personell over lags størrelse er ikke tillatt i hekketida mellom 1. mai og 15. juli.

Lokalitet**2 Tennvatnet****Verdisetting****A**

Areal(daa)

423,9

Denne lokaliteten er en svært viktig hekkelokalitet for en rekke arter vannfugl deriblant flere rødlistearter. Området er i så måte en svært viktig lokalitet for biologisk mangfold. Det har også noe verdi for elg som beiter i deler av området. Det er særlig viktige kvaliteter i kantsonene mellom selve vannet og de tilstøtende landområdene.

Forvaltningsråd:

Kantskogene mot vannet må ikke hogges i en 20m sone.

Det må ikke kjøres med motoriserte kjøretøyer utenom perioder med solid tele og snødekke.

Ferdsl av personell over lags størrelse er ikke tillatt i hekketida mellom 1. mai og 15. juli.

Det er ikke tillatt med inngrep i vegetasjonsbeltene i vannet.

Det er ikke tillatt å grøfte myrområdene.

Øvelser med båt eller amfibiefartøy er ikke tillatt i hekketida (1. mai til 15. juli).

Tabell 1. Forvaltningsråd med restriksjoner på aktiviteter i de prioriterte områdene for biologisk mangfold i Åsegarden skyte- og øvingsfelt.

Område	1. Sæterelva	2. Tennvatnet
Personell til fots	En må unngå ferdsel av personell over lags størrelse i hekketida mellom 1. mai og 15. juli.	En må unngå ferdsel av personell over lags størrelse i hekketida mellom 1. mai og 15. juli.
Bruk av båt og amfibiefartøy	-	Det er ikke tillatt med øvelser med båt eller amfibiefartøy i vegetasjonsbeltene i hekketida (1. mai til 15. juli).
Inngrep	-	Det er ikke tillatt med inngrep i vegetasjonsbeltene. Grøfting av myr er ikke tillatt.
Motorisert ferdsel	Det må ikke kjøres med motoriserte kjøretøyer utenom perioder med solid tele og snødekke.	Det må ikke kjøres med motoriserte kjøretøyer utenom perioder med solid tele og snødekke
Skogsdrift	Den gjenværende storstammete bjørkeskogen må ikke hogges.	Kantskogene mot vannet må ikke hogges.
Område unntatt offentlighet Det finnes ett område som har en rødlistet art hekkende og som i følge tabell 6.2 i DN Håndbok 11 skal unntas offentlighet. I samråd med Fylkesmannen i Troms vil dette området ikke presenteres på kartet over prioriterte viltområder. Informasjonen er tilgjengelig hos MIKU, Forsvarsbygg i form av vilt funksjons- og rødlistekart.	-	-

4. LITTERATUR

Direktoratet for Naturforvaltning. 1996. Viltkartlegging. DN-håndbok 11.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1999a. Nasjonal rødliste for truede arter i Norge 1998. *DN-rapport 3*:1-161.

Direktoratet for Naturforvaltning. 1999b. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13.

Direktoratet for Naturforvaltning. 2000. Kartlegging av ferskvannslokaliteter. DN-håndbok 15.

Direktoratet for Naturforvaltning. 2001. Kartlegging av marint biologisk mangfold. DN-håndbok 19.

Forsvarsbygg 2002a. Kravspesifikasjon for kartlegging av biologisk mangfold i Forsvarets områder. 1-32.

Forsvarsbygg 2002b. Avtale om forvaltning av skog, vilt og fisk på Forsvarets eiendommer. 1-5 + vedlegg. Revidert 18.3.2004.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper for Norge. NINA Temahefte 12: 1-279.

Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truede vegetasjonstyper i Norge. NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. Bot. Ser. 2001-4:1-231.

Lid, J. & Lid, D. T. 1994. Norsk flora. 6. utgåve ved Reidar Elven. Det Norske Samlaget. Oslo. 1040 s

Digitale databaser ved Botanisk Museum, Universitetet i Oslo:

<http://www.toyen.uio.no/botanisk/bot-mus/sopp/soppdb.htm>

<http://www.toyen.uio.no/botanisk/lav/>

Kartgrunnlag: Statens kartverk, Forsvarets generelle avtale
Rutenett: UTM EU89 (WGS 84) sone 33
Hver rute= 1x1 km
Målestokk ca 1:30 000
Markslag markert som i M711- serien innenfor skytefeltgrensene

Naturtyper

Registreringer med lokalitetsnummer og naturtypekode som henviser til BM-rapport 48(2003) samt database for området opprettet i verktøyet Natur2000, hvor supplerende opplysninger finnes.

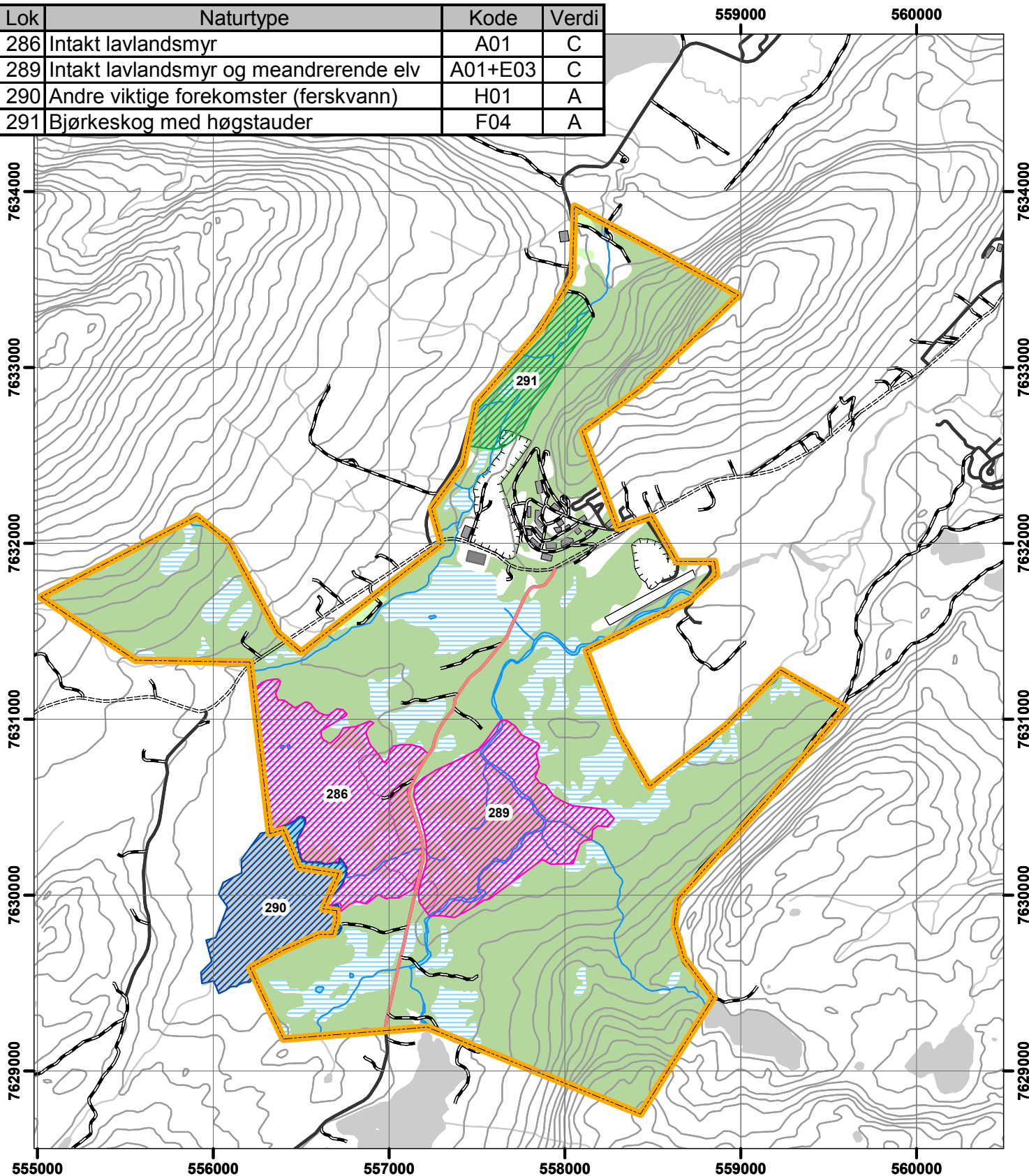
Tegnforklaring kart

- Skytefeltgrense
- Bygning
- Kommunal- og fylkesveg
- Privat veg
- Ikke angitt vegtype
- Vann og elver /bekker
- Høydekote 20 m

Vegetasjonstyper

- Myr
- Ferskvann/ våtmark
- Skog

Lok	Naturtype	Kode	Verdi
286	Intakt lavlandsmyr	A01	C
289	Intakt lavlandsmyr og meandrerende elv	A01+E03	C
290	Andre viktige forekomster (ferskvann)	H01	A
291	Bjørkeskog med høgstauder	F04	A

Harstad kommune

Prioriterte viltområder

Områder med lokalitetsnummer som henviser til BM-rapport 48 (2003), hvor supplerende opplysninger finnes.

Tegnforklaring kart

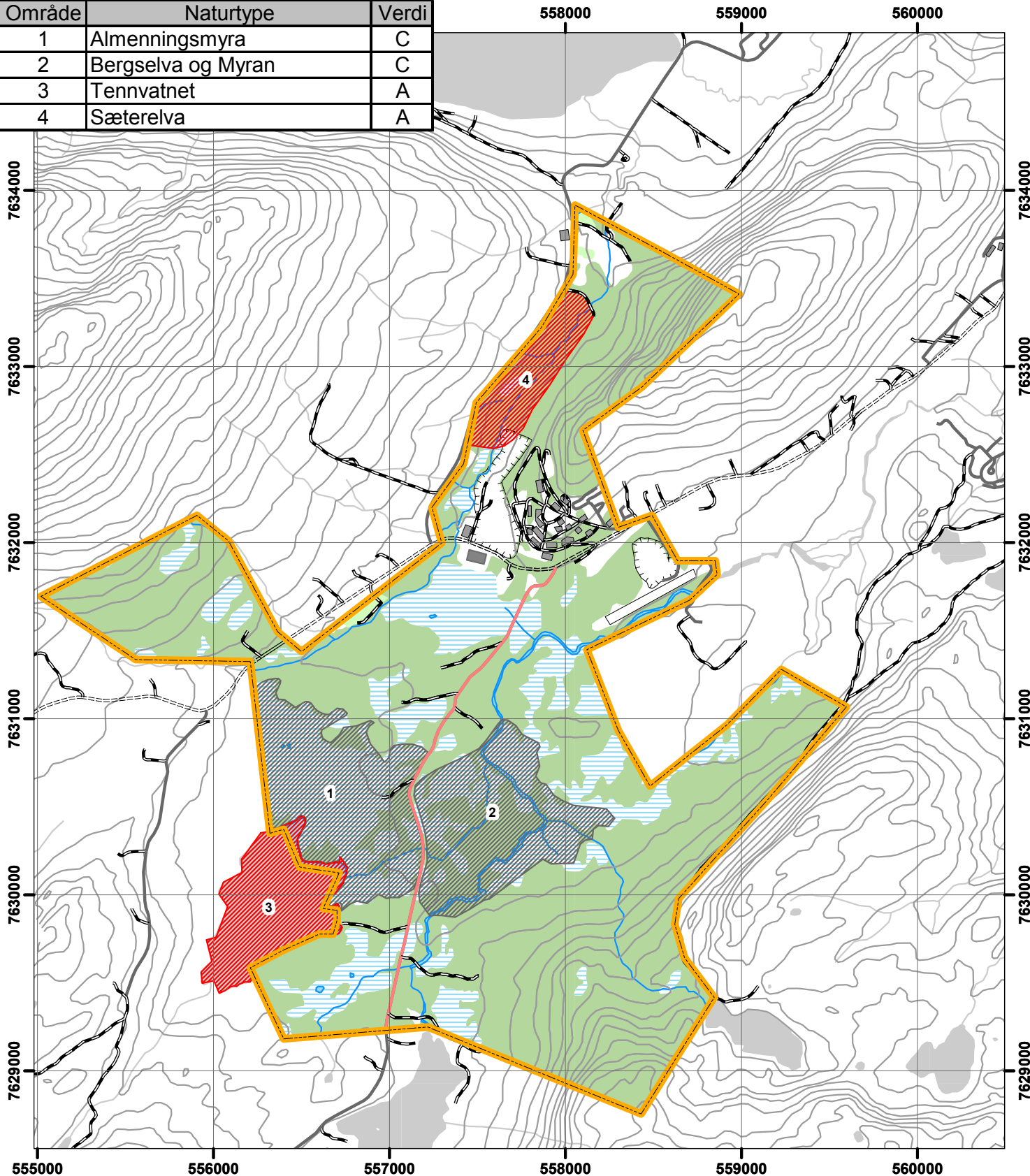
- Skytefeltgrense
- Bygning
- Kommunal- og fylkesveg
- Privat veg
- Ikke angitt vegtype
- Vann og elver /bekker
- Høydekote 20 m

Prioriterte viltområder

- A - Svært viktig område
- B - Viktig område
- C - Lokalt viktig område

Kartgrunnlag: Statens kartverk,
Forsvarets generelle avtale
Rutenett: UTM EU89 (WGS 84) sone 33
Hver rute= 1x1 km
Målestokk ca 1:30 000

Område	Naturtype	Verdi
1	Almenningsmyra	C
2	Bergselva og Myran	C
3	Tennvatnet	A
4	Sæterelva	A

Harstad kommune

Kartgrunnlag: Statens kartverk, Forsvarets generelle avtale
Rutenett: UTM EU89 (WGS 84) sone 33
Hver rute= 1x1 km
Målestokk ca 1:30 000
Markslag markert som i M711- serien innenfor skytefeltgrensene

Statuskart for Biologisk mangfold

Svært viktige, viktige og lokalt viktige lokaliteter der naturtyper, villt og rødlistearter er vurdert samlet. Utfyllende opplysninger er gitt i BM- rapport 48 (2003).

Tegnforklaring kart

- Skytefeltgrense
- Bygning
- Fylkes- og kommunal veg
- Privat veg
- Ukjent vegtype
- Vann og elver /bekker
- Høydekote 20 m

Sammenveide områder

- A - Svært viktige områder
- B - Viktige områder
- C - Lokalt viktige områder

Område	1. Sæterelva	2. Tennvatnet
Personell til fots	En må unngå ferdsel av personell over lags størrelse i hekketida mellom 1. mai og 15. juli.	En må unngå ferdsel av personell over lags størrelse i hekketida mellom 1. mai og 15. juli.
Bruk av båt og amfibiefartøy	-	Det er ikke tillatt med øvelser med båt eller amfibiefartøy i vegetasjonsbeltene i hekketida (1. mai til 15. juli).
Inngrep	-	Det er ikke tillatt med inngrep i vegetasjonsbeltene. Grøfting av myr er ikke tillatt.
Motorisert ferdsel	Det må ikke kjøres med motoriserte kjøretøyer utenom perioder med solid tele og snødekke.	Det må ikke kjøres med motoriserte kjøretøyer utenom perioder med solid tele og snødekke
Skogsdrift	Den gjenværende storstammete bjørkeskogen må ikke hogges.	Kantskogene mot vannet må ikke hogges.
Område unntatt offentlighet	-	-
Det finnes ett område som har en rødlistet art hekkende og som i følge tabell 6.2 i DN Håndbok 11 skal unntas offentlighet. I samråd med Fylkesmannen i Troms vil dette området ikke presenteres på kartet over prioriterte viltområder. Informasjonen er tilgjengelig hos MIKU, Forsvarsbygg i form av vilt funksjons- og rødlistekart.		

